

Hallintopoliittinen osasto
Puolustuspoliittinen osasto

3.4.2024

VN/10519/2024
VN/10519/2024-PLM-2

Valtiovarainministeriö

Puolustusministeriön vastaus valtiovarainministeriön vero-osaston sotilasvarusteiden verovähennysoikeutta koskevaan selvitykseen

Valtiovarainministeriön (VM) vero-osasto esitti 19.3.2024 sotilasvarusteiden verovähennysoikeutta koskevan selvitysluonnoksen. Selvitykseen pyydettiin kommentteja 27.3.2024 mennessä, mihin puolustusministeriö sai lisäaikaa viimeistään 3.4.2024 aikana.

VM:n selvitys on rajattu hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan selvitetään sotilaskäyttöön soveltuvien varusteiden, tarvikkeiden ja aseiden verovähennysoikeuden luomista, siltä osin kuin ne soveltuvat kriisiajan käyttöön ja ovat yhteensopivia Puolustusvoimien tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) järjestämän maanpuolustuskoulutuksen vaatimusten kanssa. Selvityksen lopputuloksena vero-osasto ei lähtökohtaisesti puolla jatkovalmistelua, johtuen verovähennykseen liittyvistä verotuksen ongelmista, sekä haasteista. VM:n vero-osasto kuitenkin toteaa, että jos verovähennyksen valmistelua poliittisesti päätettäisiin jatkaa, tulisi valmistelu tehdä tiiviissä yhteistyössä puolustushallinnon kanssa, ja siihen tulisi varata riittävästi aikaa ja resursseja.

Puolustusministeriö kiittää VM:n vero-osastoa tekemästään selvityksestä. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan on kuitenkin todettavissa, että sotilaskäyttöön soveltuvien varusteiden, tarvikkeiden ja aseiden verovähennysoikeuden selvittäminen vaatii kokonaisvaltaisempaa tarkastelua, osittain myös poikkihallinnollisesti. Nyt käsillä oleva ja valmistunut selvitystyö on katsottava hyödylliseksi ja toimii hyvänä pohjana mahdolliselle jatkovalmistelulle asiassa.

Puolustusministeriö esittää myös seuraavia yksityiskohtaisempia havaintoja ja ehdotuksia selvitykseen:

Vähennyskelpoisten varusteiden määrittäminen

Verovähennyskelpoisuus tulisi koskea eritoten sellaista varustusta, joka edistää taistelijan suojaa, liikkuvuutta, pimeätoimintakykyä ja tappavuutta (*lethality*, pl. aseet), joka on luonteeltaan sellaista, että se olisi Puolustusvoimille (PV) laajassa mittakaavassa kallista hankkia. Vaatteet, jalkineet ja majoitusvälineet voidaan lähtökohtaisesti rajata pois vähennyskelpoisten varusteiden määritelmästä. Vähennyskelpoiset varustuskategoriat voitaisiin jakaa esimerkiksi seuraavasti:

- Puolustusvoimien määrittämien suojausstandardien ja mallityyppien mukaiset luoti- ja sirpalesuojaliivit ja niiden lisävyöjärjestelmät lisäosineen sekä sotilaskypärät (suojaustasot tulee määritellä Naton STANAG-standardoinnin ja NIJ-suojaustasostandardin mukaisesti).
- Puolustusvoimien määrittämien standardinmukaisten kypärien kanssa yhteensopivat aktiivikuulosuojausjärjestelmät.
- Puolustusvoimien määrittämien standardien mukaiset silmäsuojat.
- Puolustusvoimien määrittämien standardien mukainen ja PV:n käytössä oleviin aseisiin yhteensopiva aseoptiikka, kuten kiikari- ja punapistetähtäimet.
- Puolustusvoimien määrittämien standardien mukaiset valonvahvistinjärjestelmät sekä aseiden taktiset valaisimet.

Sotilasvarusteiden verovähennysoikeuteen sopivat tuotteet tulisi määritellä tarkkarajaisesti. Määrittelyssä tulisi huomioida ainakin seuraavat periaatteet:

Hallintopoliittinen osasto
Puolustuspoliittinen osasto

3.4.2024

VN/10519/2024
VN/10519/2024-PLM-2

- Kaikkia myyjiä tulee kohdella menettelyssä kohdella tasavertaisesti, sekä huomioida se, että suomalaisia yrityksiä ei saa suosia suhteessa muihin Euroopan unionin jäsenmaiden yrityksiin.
- Vähennys tulee kohdistaa erityisesti kokonaismaanpuolustuksen kannalta merkityksellisiin suojavaarusteisiin, jotka ovat käytettävissä myös muussa, kuin sotilaskäytössä (kypärät, ballistiset levyt, suojaliivit, aktiivikuulonsuojaus ja ballistiset näkösuojaimet), ja jotka ovat hyödynnettävissä myös mm. väestönsuojelu, järjestys- ja pelastustehtävissä.
- Vähennys tulee kohdistaa varusteisiin, jotka tosiasiallisesti tukevat maanpuolustusta, eikä esimerkiksi retkeilyharrastukseen soveltuviin varusteisiin.

Kaiken edellä mainitun materiaalin tulee olla sellaista, jonka Puolustusvoimat todentaa soveltuvan sotilaskäyttöön. Kelpoisuushyväksyntä olisi toteutettavissa esimerkiksi siten, että materiaalin myyjä toimittaisi hyväksyttäväksi esitettävän tuotteen Puolustusvoimille, jossa se arvioitaisiin ja hyväksyttäisiin standardit täyttäväksi.

Puolustusministeriö ei suoraan rinnastaisi ampuma-aseita verovähennysoikeuden piiriin ja kokonaismaanpuolustuksellisiin suojavaarusteisiin. Todettakoon, että Puolustusvoimien asevelvollisille järjestämissä kertausharjoituksissa käytetään aina Puolustusvoimien omia aseita. Yksityishenkilöiden omia ampuma-aseita voitaisiin siten käyttää vain reserviläisten omassa harrastustoiminnassa, sekä rajoitetusti MPK:n sotilaallisia valmiuksia palvelevissa ampumakoulutuksissa (SOTVA-kurssit). Tällöin kyse olisi ensisijaisesti maanpuolustustaitoja ylläpitävästä ampumaharrastuksesta, eikä kokonaismaanpuolustukseen suoraan liittyvästä varustehankinnasta.

Verojärjestelmän ja verotuksen toimeenpanon näkökulma

Verovähennysoikeuden toimeenpanossa voitaisiin toteuttaa varustekohtaisen kiinteän vähennyksen muodossa. Tässä menettelyssä henkilö saisi saman vähennyksen riippumatta siitä, ostaako markkinoiden kalliimman vai halvimman hyväksytyyn varusteen. Tällä varmistettaisiin erityisesti menettelyn yhdenvertaisuus ja vähennyksen määrällinen oikeasuhtaisuus. Kiinteän vähennyksen määrittely on selkeä, jolloin tuotteen tarkkaa ostohintaa ei tarvita. Esitetty menettely myös voisi mahdollisesti ohjata laadukkaampien varusteiden hankintaan. Verovähennyksen hyödyntäminen voitaisiin menettelyssä sitoa tuotteen taloudelliseen käyttöökään. esimerkiksi Puolustusvoimien määrittelyjen perusteella (mm. PV:n vaatetus henkilökunnalle on 10 vuotta).

Puolustusministeriön mielestä vähennysoikeuden ei tulisi sisältää siirtymäsäännöksiä eli merkintämenettelyä ei voisi suorittaa takautuvasti ennen menettelyn käyttöönottoa hankitun tavaran vähentämiseksi verotuksessa. Tämä helpottaisi verovähennyksen hallinnointia.

Vähennyksen tekninen toteuttaminen

Verovähennyksen toteuttamisen ja seurannan osalta puolustusministeriö pitäisi mielekkäänä käyttää hyödyksi Puolustusvoimien olemassa olevaa asevelvollisten tietoja ylläpitävää rekisteriä, jotta henkilön reserviin kuulumisen voitaisiin todentaa, sekä mahdollisuuksien mukaan myös merkitä hankittu materiaali reserviläisen hallussa olevaksi sotilasvarusteeksi.

Mikäli suojavaarusteiden verovähennysoikeutta harkittaisiin myös muille kuin Puolustusvoimien reserviin kuuluville kokonaisturvallisuuden toimijoille (väestönsuojelu-, pelastusala, mahdollisesti perustettavat täydennyspoliisit yms. toimijat), voitaisiin tarkoitukseen hyödyntää mahdollisesti tulevaisuudessa perustettavaa kokonaisturvallisuuden rekisteriä.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan tiedonvaihto tulisi olla lähes automaattista siten, että varusteiden rekisterimerkinnot siirtyisivät yhteistä rajapintaa hyödyntäen verottajalle esimerkiksi vuosi-ilmoituksen muodossa. Merkintämenettely voitaisiin toteuttaa esimerkiksi verovähennysoikeutta käyttävän

Hallintopoliittinen osasto
Puolustuspoliittinen osasto

3.4.2024

VN/10519/2024
VN/10519/2024-PLM-2

reserviläisen aluetoimiston kautta asioimalla, sekä toissijaisesti mahdollisuutena tuoda varusteet merkittäväksi käskettyihin tai vapaaehtoisin kertausharjoituksiin. Merkintämenettelyn osalta ennen rekisterimerkinnän tekemistä voitaisiin reserviläisen edellyttää osoittavan merkinnän suorittavalle viranomaiselle ostokuitin ja tarvittaessa myös kuittia vastaavan varusteen. Kuitille voitaisiin tehdä merkintämenettelyn johdosta käsittelymerkintä, joka estäisi kuitin käyttämistä uudemman kerran merkintämenettelyssä.

Kokonaisuudessaan verovähennysoikeus voisi olla merkityksellistä Puolustusvoimien suorituskyvyn kannalta siltä osin, että

- Laadittavan rekisterin osalta Puolustusvoimilla olisi tieto varusteita omaavista henkilöistä ja siten asevelvollisten varustustasosta
- Poikkeusoloissa varusteiden saatavuus voi olla heikkoa, jolloin merkintämenettely on osa kokonaisuudessaan puolustusta tukevaa yhteiskunnallista varautumista,
- Menettelyn kautta joukot olisi varustettu välineillä, jotka olisivat niitä käyttäville henkilöille tuttuja, mikä osaltaan parantaisi sotilaallista suorituskykyä, ja
- Omien varusteiden voidaan nähdä lisäävän reserviläisten sitoutumista ja motivoitumista.

Lopuksi, puolustusministeriö suhtautuu vähennysoikeuteen edelleen positiivisesti ja näkee, että vähennysoikeudella voisi olla merkittäviä vaikutuksia kansallisen puolustuksen näkökulmasta. Puolustusministeriön näkökulmasta selvitystyötä tulisi jatkaa yhteistyössä kaikkien asianosaisten, Puolustusvoimien ja VM:n vero-osaston kanssa ja työlle tulisi taata riittävästi aikaa ja resursseja.

Kansliapäällikkö

Esa Pulkkinen

Vanhempi osastoesiupseeri

Olli Rusanen

Tiedoksi Puolustusministeri
Puolustusministerin erityisavustajat
PLM/Kansallisen puolustuksen yksikkö
PLM/Hallintopoliittinen osasto